

2018-10-01

Justitiedepartementet
EU-enheten

EU-nämnden
Riksdagen

Kopia: Justitiekommittén
Kopia: Socialförsäkringsutskottet
Kopia: Civilutskottet
Kopia: Konstitutionsutskottet

Kommenterad dagordning för rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 11-12 oktober 2018

RÄTTSLIGA FRÅGOR

1. Godkännande av dagordningen (*Sr Johansson, Sr Fritzon*)

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punkterna (*Sr Johansson, Sr Fritzon*)

a) Lista över icke lagstiftande verksamhet

b) (ev.) Lista över lagstiftande verksamhet (Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

Det har ännu inte presenterats någon A-punktslista.

Lagstiftningsöverläggningar

3. Direktivet om insolvens, omstrukturering och en andra chans (*Sr Fritzon*)

Allmän inriktning

Avsikten med behandlingen i rådet

Allmän inriktning

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 22 november 2016 förslaget till direktiv om företagsrekonstruktion och om en andra chans för seriösa företagare. Förslaget utgör en del

av arbetet med kapitalmarknadsunionen. Det utgör även en av de prioriterade åtgärderna i kommissionens inre marknadsstrategi.

Förslaget innehåller tre delar. För det första regler som syftar till att ge entreprenörer (fysiska personer som driver näringsverksamhet) möjlighet till skuldavskrivning. För det andra innehåller förslaget regler som syftar till att effektivisera medlemsstaternas förfaranden för konkurs, företagsrekonstruktion och skuldsanering. Dessa två delar blev föremål för partiell allmän inriktning i rådet i juni 2018. För det tredje, den kvarvarande delen, innehåller förslaget regler om rekonstruktion av företag.

Civilutskottet godkände regeringens förslag till ståndpunkt den 16 maj 2017 och den nu föreslagna allmänna inriktningen ryms i den.

Svensk ståndpunkt

Regeringen anser att Sverige kan stödja den föreslagna allmänna inriktningen.

Se vidare i bifogad promemoria.

4. Elektroniska bevis (Sr Johansson)

a) Förordningen om europeiska utlämnandeorder och bevarandeorder för elektroniska bevis

b) Direktivet om juridiska ombud för inhämtning av bevismaterial

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt om Förordning om tillgång till e-bevisning inom EU och Direktiv om utseende av representant för utlämnande av e-bevisning.

Dokument:

ST 12115 2018 INIT

Tidigare dokument:

ST 9418 2018 INIT, Fakta-PM (2017/18:FPM88), kommissionens förslag (KOM (2018)225 och KOM (2018)226).

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden:

Den 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med justitieukskottet den 24 maj 2018 och information den 31 maj 2018.

Bakgrund

Kommissionen presenterade sina förslag till förordning respektive direktiv om e-bevisning den 17 april 2018. *Förordningen* syftar till att ge brottsbekämpande

myndigheter inom EU ett ändamålsenligt och effektivt verktyg för att få tillgång till elektroniska uppgifter, som kan användas som bevisning i ett straffrättsligt förfarande. Detta ska ske genom utfärdande av en så kallad *European Production Order* eller *European Preservation Order*, dvs. en order att lämna ut respektive spara redan lagrad information. Såväl företag som erbjuder elektroniska kommunikationstjänster som företag som erbjuder olika sorters informationstjänster, däribland sociala medieföretag som Facebook och Google, omfattas. Även företag som erbjuder rena it-infrastruktur tjänster som t.ex. IP-adresser och domännamn omfattas. I dag behöver en åklagare som vill ha ut t.ex. e-post från en tjänsteleverantör som finns i en annan medlemsstat utfärda en europeisk utredningsorder, eller om leverantören finns utanför EU, begära rättslig hjälp. I båda fallen går en begäran via myndigheterna i en annan stat vilket kan vara tidsödande. De föreslagna ordena föreslås i stället få skickas direkt till tjänsteleverantörer eller deras representanter i andra medlemsstater.

Genom *direktivet* införs ett krav på att tjänsteleverantörer som erbjuder sina tjänster i unionen ska utse en juridisk representant som ska vara placerad i ett EU-land, en så kallad *Legal Representative*. Den juridiska representanten ska ta emot ordrar om att spara eller lämna ut elektroniska uppgifter, samt se till att myndigheternas beslut och ordrar efterlevs och verkställs. Direktivet syftar främst till att förenkla samarbetet och gäller alla tjänsteleverantörer som erbjuder sina tjänster inom EU, vare sig de är etablerade inom unionen eller inte. Medlemsstaterna kommer på så sätt alltid att veta vart en order om utlämnande eller bevarande av uppgifter ska skickas.

Vid kommande rådsmötet ska medlemsstaterna diskutera huruvida de nationella myndigheterna i större utsträckning bör involveras i det föreslagna förfarandet enligt förordningen genom en notifieringslösning. För det fall medlemsstaterna förordar en notifieringslösning ombeds medlemsstaterna också ange om notifieringen ska skickas till medlemsstaten där den berörde enskilde är bosatt eller den stat som ordern skickas till. Vidare bjuds medlemsstaterna in till att lämna sina synpunkter på en kompromisslösning som, så som det får förstås, innebär att såväl staten som den enskilde berörde är bosatt, som den stat som ordern skickas till ska notifieras om ordern – men *enbart för kännedom*.

Enligt det nuvarande förslaget ska myndigheterna få rikta sig direkt till tjänsteleverantörer i en annan medlemsstat utan att, som i dag, gå via myndigheterna i den andra staten. Först om tjänsteleverantören vägrar att lämna ut information och den utfärdande myndigheten väljer att begära hjälp med verkställigheten, så involveras myndigheterna i den andra staten.

Även om medlemsstaterna vid rådsarbetsgruppsmötena gett uttryck för delade uppfattningar, så verkar många preliminärt stödja den föreslagna ordningen. Att den verkställande myndigheten inte alls är involverad i det inledande skedet av förfarandet

innebär dock att den inte har någon möjlighet att kontrollera i vilket syfte begäran om uppgifter utfärdats. Detta kan vara problematiskt för Sverige främst med hänsyn till svenska grundlagsregler om tryck- och yttrandefrihet. Det innebär också att tjänsteleverantörerna får utföra betungande bedömningar i rättsliga frågor som i dag utförs av den verkställande myndigheten. Sverige har därför, tillsammans med flera andra medlemsstater, föreslagit en ordning där staten dit ordern skickas involveras i ett tidigare skede. Den lösning som har föreslagits innebär i huvudsak en skyldighet för den utfärdande myndigheten att underrätta myndigheten i den stat som ordern om utfående av uppgifter skickas till, redan i samband med att ordern utfärdas. Den notifierade myndigheten ges därigenom möjlighet att, parallellt med att tjänsteleverantören tar fram den efterfrågade informationen, granska ordern i ljuset av t.ex. nationella grundlagar och framställa sina invändningar till den utfärdande myndigheten. Det skulle också kunna innebära att bördan för tjänsteleverantörerna kan minska i och med att komplicerade juridiska prövningar kan flyttas över till myndigheterna. Ordningen bedöms inte heller påverka instrumentets effektivitet negativt.

Svensk ståndpunkt

Regeringen bör verka för att regleringen blir effektiv och ändamålsenlig ur ett brottsbekämpningsperspektiv. Det finns dock även andra viktiga hänsyn som måste beaktas i förslagets utformning. De brottsbekämpande myndigheternas behov måste balanseras mot skyddet för enskildas personliga integritet och de privata tjänsteleverantörernas villkor. Förslagen innebär att myndigheter i en annan medlemsstat får vända sig direkt till tjänsteleverantörer i Sverige. Även en sådan ordning måste innefatta ett tillräckligt och ändamålsenligt skydd för grundläggande fri- och rättigheter samt värna våra svenska grundlagsregler om bl.a. tryck- och yttrandefrihet. Vidare ska det bevakas att det inte uppstår oproportionerliga kostnader för företag som tillhandahåller tjänster. Det förslag som nu förs fram av ordförandeskapet om nya former av notifiering till berörd myndighet kan vara en grund för fortsatt diskussion.

5. Övriga frågor (Sr Jobansson, sr Fritzon)

- Aktuella lagstiftningsförslag

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Icke lagstiftande verksamhet

6. Grundläggande rättigheter (*Sr Bab Kubnke*)

- a) Diskussion med direktören för byrån för grundläggande rättigheter (FRA)
- b) Slutsatser om tillämpningen av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna under 2017

Antagande

Avsikten med behandlingen i rådet

- a) diskussionspunkt
- b) beslutspunkt

Dokument:

Det har ännu inte presenterats något slutligt dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Kommission lämnar årligen en rapport om efterlevnaden av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Rådet har förbundit sig att årligen ha en diskussion med kommissionen om tillämpningen av stadgan.

Österrikiska ordförandeskapet har lämnat förslag på rådsslutsatser av vilka bl.a. framgår att rådet ser positivt på kommissionens rapport. Vikten av de grundläggande rättigheterna som en integrerad del av EU lyfts fram liksom att aktörer såsom EU-domstolen, EU:s byrå för grundläggande rättigheter, EU-kommissionen, medlemsstaterna och civila samhället alla har en viktig roll i arbetet.

Därutöver lyfts vissa centrala områden fram, bl.a. icke-diskriminering, kvinnors rättigheter, barnets rättigheter, romers rättigheter, integritetsskydd och rasism och främlingsfientlighet. Dessa områden lyfts som en del av ambitionen att tillskapa en kultur som främjar respekten för de grundläggande rättigheterna inom unionen.

EU:s byrå för grundläggande rättigheter har inrättats för att ge EU-institutioner och medlemsstater oberoende, faktabaserat stöd och sakkunskap om de grundläggande rättigheterna. Direktör Michael O'Flaherty leder byrån och deltar vid rådets möte för diskussion om dess verksamhet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen anser att arbetet för att främja respekten för de grundläggande rättigheterna inom EU är av stor betydelse och förslaget till rådsslutsatser reflekterar viktiga utgångspunkter för ett fortsatt arbete i fråga om efterlevnaden av de grundläggande rättigheterna inom EU.

Regeringen föreslår därför att Sverige stödjer ett antagande av rådsslutsatserna.

Regeringen anser att EU:s byrå för grundläggande rättigheter utför ett viktigt arbete men vill understryka betydelsen av att byrån ges förutsättningar att kunna uppfylla sitt mandat.

7. Förordningen om Europeiska åklagarmyndigheten: genomförande (Sr Johansson) *Lägesrapport*

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesuppdatering avseende inrättandet av Eppo.

Dokument:

Det har ännu inte presenterats något slutligt dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

- KOM (2013) 534 Förslag till förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten, och
- Faktapromemoria 2013/14:FPM10.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden:

4 oktober 2013, 28 februari 2014, 28 maj 2014, 3 oktober 2014, 6 mars 2015, 12 juni 2015, 2 oktober 2015, 27 november 2015, 4 mars 2016, 3 juni 2016, 7 oktober 2016, 8 mars 2017, 2 juni 2017, 6 oktober 2017, 2 mars 2018 och 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med, eller information till, riksdagsutskott:

14 februari 2013 (info. JuU), 3 oktober 2013 (info. JuU), 27 februari 2014 (info. JuU), 25 mars 2014 (överläggning JuU), 25 maj 2014 (info. JuU), oktober 2014 (skriftlig info. JuU), 12 februari 2015 (info. JuU), 7 maj 2015 (överläggning JuU), 9 juni 2015 (info. KU), 11 juni 2015 (info. JuU), 1 oktober 2015 (info. JuU), 26 november 2015 (info. JuU), 2 februari 2016 (info. JuU), 3 mars 2016 (info. JuU), 4 oktober 2016 (info. JuU), 10 november 2016 (överläggning JuU), 1 juni 2017 (info. JuU), 3 oktober 2017 (info. JuU), 1 mars 2018 (info. JuU) och 31 maj 2018 (info. JuU).

Bakgrund

Förordningen om inrättande av en europeisk åklagarmyndighet (Eppo) antogs vid RIF-rådet den 12 oktober 2017. Med undantag för de länder som har valt att på olika sätt stå utanför det straffrättsliga samarbetet, det vill säga Danmark, Irland och Storbritannien, har i dagsläget samtliga medlemsstater förutom Ungern, Polen och Sverige anslutit sig till Eppo. Medlemsstater som väljer att stå utanför Eppo-samarbetet har möjlighet att ansluta sig i efterhand.

Det är tänkt att inrättandet av Eppo ska ta minst tre år, dvs. att Eppo möjligen ska kunna vara operativt till hösten 2020. Det förväntas att ett antal juridiska och organisatoriska åtgärder kommer att vidtas under de närmaste åren för att Eppo ska kunna bli operativ.

För närvarande pågår bl.a. förberedelser för rekryteringen av den europeiska chefsåklagaren. Sverige har inte rösträtt i det aktuella beslutsfattandet. Såsom ej deltagande i Eppo har Sverige ett intresse att säkerställa att förhållandet mellan Eppo och icke deltagande medlemsstater regleras på ett effektivt sätt.

Den 26 och 27 mars i år anordnade kommissionen och det bulgariska ordförandeskapet en konferens om inrättandet av Eppo. Kommissionen betonade då vikten av samarbete mellan Eppo och andra unionsbyråer och organ. Generellt uttrycktes också önskemål om att alla medlemsstater ska delta i Eppo. En ny inrättandekonferens planeras till den 8 och 9 november i Wien.

I anslutning till kommissionspresident Junckers tal om tillståndet i unionen den 12 september i år presenterade kommissionen ett meddelande i vilket medlemsstater uppmanas att utvidga befogenheterna för Eppo (som i dagsläget är att utreda och lagföra brott som riktar sig mot EU-budgeten) till att omfatta gränsöverskridande terroristbrott. Kommissionens förhoppning är att EU-ländernas ledare ska ta förslaget vidare på det informella Europeiska rådet i maj 2019.

8. Ömsesidigt erkännande i straffrättsliga frågor – förstärkning av ömsesidigt förtroende – vägen framåt (Sr Johansson)

Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Diskussion kring principen om ömsesidigt erkännande och ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna.

Dokument:

ST 12492/18 INIT EN

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Det straffrättsliga samarbetet inom EU bygger på principen om ömsesidigt erkännande, vilket i sin tur förutsätter ett starkt ömsesidigt förtroende medlemsstaterna emellan.

På senare tid har det ifrågasatts huruvida vissa medlemsstater lever upp till sina förpliktelser enligt bl.a. Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, vilket underminerat det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna och därmed också principen om ömsesidigt erkännande.

Förutom att Polen har kritiserats för inskränkningar av bl.a. domstolsväsendets oberoende har Rumänien och Ungern fällts i Europadomstolen på grund av överbeläggning och bristande standard i vissa fängelser.

Medlemsstaterna är i det straffrättsliga samarbetet alltid skyldiga att iaktta de enskilda rättigheter som följer av bl.a. Europakonventionen. Ett exempel är frågan om huruvida överlämnande enligt en europeisk arresteringsorder för verkställighet av ett fängelsestraff eller överförande av sådan påföljd kommer i konflikt med risken för omänsklig eller förnedrande behandling med hänsyn till fängelseförhållandena i det andra landet.

I svensk praxis har domstol mot den bakgrunden och som en följd av bristande fängelseförhållanden i ca 20 fall vägrat överlämnande till Rumänien för straffverkställighet. En dialog har förts mellan Sverige och Rumänien i dessa frågor. Under sommaren har också överlämnande till Rumänien enligt en europeisk arresteringsorder godtagits av hovrätt i två fall efter att rumänska myndigheter kunnat lämna tillräckligt specificerade garantier avseende formerna för verkställigheten.

Vid informella RIF i juli 2018 hölls en arbetslunch avseende hur det ömsesidiga förtroendet kan förbättras. Ordförandeskapet pekade på några olika åtgärder som skulle kunna vidtas, bl.a. att utarbeta gemensamma EU-standarder när det gäller t.ex. fängelseförhållanden. Sverige betonade betydelsen av ömsesidigt förtroende och vikten av att samtliga medlemsstater uppfyller sina åtaganden enligt bl.a. Europakonventionen.

Detta har följts upp på tjänstemannanivå under hösten. Ordförandeskapet har presenterat ett batteri av förslag för att förbättra det ömsesidiga förtroendet medlemsstaterna emellan. Exempelvis föreslogs uppdaterade eller nya handböcker för de rättsliga

instrument som baseras på principen om ömsesidigt erkännande, utbildningsinsatser för praktiker, expertmöten, tätare diskussioner i Arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete (COPEN) och att denna fråga skulle kunna tas upp inom ramen för gängse gemensamma utvärderingar. Majoriteten av medlemsstaterna välkomnade ordförandens förslag. Kommissionen och vissa medlemsstater påpekade dock att det visserligen kan vara betydelsefullt med denna typ av riktlinjer på EU-nivå men att det krävs insatser på nationell nivå för att uppnå en förbättrad tillit mellan medlemsstaterna. Inför det nu aktuella mötet har ordförandeskapet i ett diskussionsdokument lyft frågor kring vilka åtgärder som vidtas nationellt och kring vilka åtgärder som önskas från de andra medlemsstaterna för att förbättra den ömsesidiga tilliten. Ordförandeskapets avsikt är att presentera rådets slutsatser för godkännande vid ministermötet i december.

För att bekämpa brott med gränsöverskridande inslag krävs ett fungerande straffrättsligt samarbete mellan stater. Det EU-rättsliga samarbetet, som är baserat på principen om ömsesidigt erkännande, har visat sig vara effektivt och ändamålsenligt, eftersom ett beslut meddelat av en annan medlemsstats myndighet kan erkännas och verkställas utan att en ny prövning i sak behöver göras i den verkställande staten. För att kunna erkänna och verkställa ett utländskt beslut utan omprövning krävs dock att det går att lita på att beslutet har fattats på ett rättssäkert sätt och med iakttagande av enskildas grundläggande rättigheter. För att så ska vara fallet krävs att alla medlemsstater lever upp till grundläggande rättsstatliga principer och efterlever EU-stadgan och Europakonventionen. Att det sistnämnda verkligen sker är det som är centralt för att stärka det ömsesidiga förtroendet.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan välkomna ordförandens initiativ och stödja en fortsatt dialog.

9. (ev.) Säkerställande av fria och rättvisa val, inbegripet skydd mot missbruk av personuppgifter och cyberincidenter (Sr Jobansson)

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt om säkerställande av fria och rättvisa val, inbegripet skydd mot missbruk av personuppgifter och cyberincidenter.

Dokument: -

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Kommissionen har tidigare i år publicerat tre meddelanden som på olika sätt berör frågan om fria och rättvisa val. COM(2018) 637 ”Securing free and fair European elections” (finns endast på engelska) och COM(2018) 638 “Commission guidance on the application of Union data protection law in the electoral context” (finns endast på engelska) samt COM(2018) 636 ”Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU, Euratom) nr 1141/2014 vad gäller ett kontrollförfarande avseende överträdelse av reglerna om skydd av personuppgifter i samband med val till Europaparlamentet”

Ordförandeskapet har ännu inte meddelat vad de avser hålla riktlinjedebatt om vid rådsmötet.

Svensk ståndpunkt

-

10. Övriga frågor (Sr Johansson, sr Fritzon)

- Ministerforumet om rättsliga och inrikes frågor mellan EU och länderna på västra Balkan (Tirana, 4–5 oktober 2018)

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet:

Vid rådsmötet kommer ordförandeskapet informera om Ministerforumet om rättsliga och inrikes frågor mellan EU och länderna på västra Balkan som äger rum den 4–5 oktober i Tirana.

INRIKES FRÅGOR

Lagstiftningsöverläggningar

11. Kommissionens förslag inom ramen för den fleråriga budgetplanen

a) Förordningen om inrättande av Asyl- och migrationsfonden (Sr Fritzon)

Avsikten med behandlingen i rådet: Riktlinjedebatt.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2017/18: FPM146, kommissionens förslag KOM (2018)471.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 12 juni ett förslag till förordning om inrättande av asyl- och migrationsfonden, se faktapromemoria 2017/18: FPM146. Fonden är en del av EU:s fleråriga budgetram för perioden 2021–2027. Det övergripande syftet med förslaget är att bidra till en effektivare hantering av migrationsströmmarna inom EU i enlighet med EU:s gemensamma asyl- och migrationspolitik.

Asyl- och migrationsfonden föreslås reglera EU-finansieringen inom de områden som i nuvarande fleråriga budgetram omfattas av asyl-, migrations- och integrationsfonden, dvs förstärka och utveckla den gemensamma europeiska asylsystemet, stödja laglig migration och integration av tredjelandsmedborgare, samt motverka irreguljär migration och främja återvändande.

Kommissionen föreslår att budgeten för asyl- och migrationsfonden ska uppgå till 10,415 miljarder euro (i löpande priser) för hela budgetperioden, vilket skulle innebära en ökning med cirka 50 procent jämfört med den nuvarande asyl-, migrations- och integrationsfonden. 60 procent av fondens totala budget fördelas genom särskilda fördelningsnycklar till medlemsstaternas nationella program. Resterande 40 procent anslås till den tematiska delen som hanteras av kommissionen. Den tematiska delen reserveras för särskilda åtgärder med högt mervärde för EU, transnationella unionsinsatser, nödbistånd, vidarebosättning och omfördelning, samt europeiska migrationsnätverket.

Förhandlingar i rådsarbetsgrupp inleddes i juli 2018 och kommissionens ambition är att slutföra förhandlingarna i maj 2019. Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 avses en riktlinjedebatt, dvs en övergripande diskussion om de tre fonderna asyl- och migrationsfonden (AMF), fonden för integrerad gränsförvaltning (BMVI) och fonden för inre säkerhet (ISF).

Svensk ståndpunkt

Regeringens vägledande prioritering i förhandlingen om nästa fleråriga budgetram är en väsentligt minskad EU-budget när Storbritannien lämnar och en stabiliserad svensk EU-avgift. För ytterligare svenska ståndpunkter gällande förslaget till flerårig budgetram för EU 2021–2027 se faktapromemoria 2017/18: FPM99.

Regeringen välkomnar förslaget till en förordning om inrättande av en asyl- och migrationsfond. Fondens syfte är att bidra till en effektivare hantering av migrationsströmmar inom EU och stödja den gemensamma asyl- och migrationspolitiken. Fonden bedöms därför ha ett europeiskt mervärde. Därtill stödjer fonden åtgärder, t.ex. vidarebosättning och omplacering av skyddsbehövande, samt frivillig återvandring och återintegrering, som är prioriterade av den svenska regeringen. Fonden premierar vidare de medlemsstater som visar solidaritet inom migrationspolitiken och regeringen bedömer därför att fonden inom ramen för regeringens budgetrestriktiva hållning, bör prioriteras i förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram. För att uppnå regeringens vägledande prioritering om en minskad EU-budget när Storbritannien lämnar avser regeringen dock ifrågasätta storleksordningen på den ökning av finansieringen till AMF som föreslagits av kommissionen. En närmare analys av hela förslaget behöver göras innan regeringen kan ta ställning till förslagets enskilda delar.

b) Förordning om inrättande av instrumentet för gränsförvaltning och visering som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning (Sr Jobansson)

Avsikten med behandlingen i rådet
Riktlinjedebatt

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2017/18: FPM144, kommissionens förslag KOM(2018)473.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 13 juni 2018 ett förslag till förordning om inrättande av Fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränskontroll och viseringar, se faktapromemoria 2017/18:FPM144. Fonden är en del av EU:s fleråriga budgetram för perioden 2021–2027. Det övergripande syftet med förslaget är att bidra till en effektiv gränskontroll, förbättrat samarbete mellan medlemsstaterna och EU:s gränskontrollmyndigheter samt förenkla legitim gränspassage.

Fonden för integrerad gränsförvaltning föreslås reglera EU-finansieringen inom de områden som i nuvarande fleråriga budgetram omfattas av Fonden för inre säkerhet, dvs förstärka och utveckla samarbetet mellan medlemsstater och EU-myndigheter för en effektiv gränskontroll och förenklad legitim gränspassage.

Kommissionen föreslår att budgeten för inre säkerhetsfonden ska uppgå till 8,018 miljarder euro (i löpande priser) för hela budgetperioden, vilket skulle innebära en ökning med cirka 250 procent jämfört med den nuvarande inre säkerhetsfonden. 60 procent av fondens totala budget fördelas genom särskilda fördelningsnycklar till medlemsstaternas nationella program. Resterande 40 procent anslås till en tematisk del som hanteras av kommissionen. Den tematiska delen reserveras för särskilda åtgärder med EU-mervärde, transnationella unionsinsatser och akut stöd.

Förhandlingar i rådsarbetsgrupp inleddes i juli 2018 och kommissionens ambition är att slutföra förhandlingarna i maj 2019. Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 avses en riktlinjedebatt, dvs en övergripande diskussion om de tre fonderna asyl- och migrationsfonden (AMF), fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för gränskontroll och viseringar (BMVI) och fonden för inre säkerhet (ISF).

Svensk ståndpunkt

Regeringens vägledande prioritering i förhandlingen om nästa fleråriga budgetram är en kraftigt minskad EU-budget när Storbritannien lämnar och en stabiliserad svensk EU-avgift. För ytterligare svenska ståndpunkter gällande förslaget till flerårig budgetram för EU 2021-2027 se faktapromemoria 2017/18:FPM99.

Regeringen välkomnar förslaget till en förordning om inrättande av en fond för integrerad gränsförvaltning. Fondens syfte är att bidra till att effektivisera den yttre gränskontrollen och förenkla legitim gränspassage. Fonden bedöms därför ha ett europeiskt mervärde. Regeringen bedömer att fonden inom ramen för regeringens budgetrestriktiva hållning, bör prioriteras i förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram. För att uppnå regeringens vägledande prioritering om en minskad EU-budget när Storbritannien lämnar avser regeringen dock ifrågasätta storleksordningen på den ökning av finansieringen till fonden som föreslagits av kommissionen. En närmare analys av hela förslaget behöver göras innan regeringen kan ta ställning till förslagets enskilda delar.

c) Förordningen om inrättande av Fonden för inre säkerhet (Sr Johansson)

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2017/18: FPM143, kommissionens förslag KOM(2018)472.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

*Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: -
Bakgrund*

Kommissionen presenterade den 12 juni ett förslag till förordning om inrättande av Fonden för inre säkerhet, se faktapromemoria 2017/18:FPM143. Fonden är en del av EU:s fleråriga budgetram för perioden 2021–2027. Det övergripande syftet med förslaget är att bidra till en effektivare hantering av åtgärder för att förstärka den inre säkerheten inom EU i enlighet med EU:s inre säkerhetsstrategi.

Fonden för inre säkerhet föreslås reglera EU-finansieringen inom de områden som i nuvarande fleråriga budgetram omfattas av Fonden för inre säkerhet, dvs förstärka och utveckla gemensamma europeiska åtgärder för att förebygga och bekämpa grov brottslighet och terrorism samt att ge stöd till brottsoffer.

Kommissionen föreslår att budgeten för inre säkerhetsfonden ska uppgå till 2,5 miljarder euro (i löpande priser) för hela budgetperioden, vilket skulle innebära en ökning med cirka 50 procent jämfört med den nuvarande inre säkerhetsfonden. 60 procent av fondens totala budget fördelas genom särskilda fördelningsnycklar till medlemsstaternas nationella program. Resterande 40 procent anslås till en tematisk del som hanteras av kommissionen. Den tematiska delen reserveras för särskilda åtgärder med EU-mervärde, transnationella unionsinsatser och akut stöd.

Förhandlingar i rådsarbetsgrupp inleddes i juli 2018 och kommissionens ambition är att slutföra förhandlingarna i maj 2019. Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 avses en riktlinjedebatt, dvs en övergripande diskussion om de tre fonderna asyl- och migrationsfonden (AMF), fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för integrerad gränsförvaltning och viseringar (BMVI) och fonden för inre säkerhet (ISF).

Svensk ståndpunkt

Regeringens vägledande prioritering i förhandlingen om nästa fleråriga budgetram är en kraftigt minskad EU-budget när Storbritannien lämnar och en stabiliserad svensk EU-avgift. För ytterligare svenska ståndpunkter gällande förslaget till flerårig budgetram för EU 2021-2027 se faktapromemoria 2017/18:FPM99.

Regeringen välkomnar förslaget till en förordning om inrättande av en inre säkerhetsfond (ISF). Fondens syfte är att bidra till att förebygga och bekämpa grov brottslighet och terrorism samt stöd till brottsoffer. Fonden bedöms därför ha ett europeiskt mervärde. Regeringen bedömer därför att fonden inom ramen för regeringens budgetrestriktiva

hållning, bör prioriteras i förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram. För att uppnå regeringens vägledande prioritering om en minskad EU-budget när Storbritannien lämnar avser regeringen dock ifrågasätta storleksordningen på den ökning av finansieringen till ISF som föreslagits av kommissionen. En närmare analys av hela förslaget behöver göras innan regeringen kan ta ställning till förslagets enskilda delar.

12. Förordning om ändring av förordningen om en europeisk gräns- och kustbevakning (Sr Johansson)

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 12 september 2018 ett förslag till förordning om en europeisk gräns- och kustbevakning. Förslaget innehåller framförallt inrättande av en stående gränskontrollstyrka om 10 000 personer. Den stående gränskontrollstyrkan ska bestå i dels egen anställd personal från den Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex), dels lång- och korttidsutplacerad personal från medlemsstaternas gränskontroll- och kustbevakningsmyndigheter. Syftet med förslaget är att uppnå en effektiv gräns- och migrationsförvaltning och värna den inre säkerheten i unionen, samtidigt som den inre rörligheten säkerställs.

Förslaget har behandlats den 1–2 oktober 2018 i rådsarbetsgruppen för gränsfrågor och vid Europeiska rådets informella möte den 20 september 2018. Det österrikiska ordförandeskapets ambition är att nå en allmän inriktning i rådet före årets slut och en överenskommelse med Europaparlamentet under våren 2019.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar, i linje med tidigare svensk ståndpunkt, förslaget och idén om ett utökat mandat för den Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån.

Se vidare i bifogad promemoria.

13. Återvändandedirektivet (omarbetning) (Sr Fritzon)

Riktlinjedebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Riktlinjedebatt.

Bakgrund

Återvändandedirektivet (direktiv 2008/115/EG) innehåller gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

I mars 2017 presenterade kommissionen ett meddelande om en förnyad handlingsplan för en effektivare återvändandepolitik i EU. I meddelandet konstaterade kommissionen bl.a. att det fanns brister i medlemsstaternas återvändandeprocesser och tillämpning av återvändandedirektivet, vilket förhindrade effektivitet i EU:s återvändandesystem. I anslutning till meddelandet antog kommissionen därför även en rekommendation om effektivare återvändanden vid tillämpningen av återvändandedirektivet (se FaktaPM 2016/2017: FPM80).

Trots detta och en rad andra vidtagna åtgärder på EU-nivå, exempelvis ett utökat mandat för Frontex att stödja medlemsstaterna i återvändande-processen samt fortsatt dialog med tredjeländer om samarbete när det gäller återtagande, har det inte skett någon nämnvärd ökning av andelen verkställda återvändandebeslut. Färre än hälften av besluten om återvändande som fattats av EU:s medlemsstater har i genomsnitt verkställts under de senaste åren.

I Europeiska rådets slutsatser den 28 juni 2018 underströks återigen nödvändigheten av att i betydande utsträckning öka återvändandet av irreguljära migranter och kommissionens avsikt att lägga fram lagstiftningsförslag för en mer effektiv och enhetlig återvändandepolitik välkomnades.

Den 12 september 2018 presenterade kommissionen sitt förslag till revidering av återvändandedirektivet.

Förhandlingar om förslaget väntas inledas med en första diskussion i rådsarbetsgrupp i oktober. Vid rådets möte för rättsliga och inrikes frågor den 11–12 oktober kommer en riktlinjedebatt att äga rum.

Svensk ståndpunkt

Regeringens förslag till svensk ståndpunkt:

En väl fungerande ordning för återvändande är viktig för ett gemensamt europeiskt migrationssystem. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten. Regeringen ställer sig därför bakom utökade ansträngningar för att verkställa återvändandebeslut, inklusive syftet med revideringen av återvändandedirektivet.

Den övergripande målsättningen för regeringen är att få till stånd en ändamålsenlig ordning som ger ansvariga myndigheter goda förutsättningar att effektivt verkställa återvändandebeslut. En sådan ordning ska även säkerställa att detta sker på ett rättssäkert och värdigt sätt med bibehållen respekt för grundläggande rättigheter, inklusive asylrätten, och principen om non-refoulement.

Det är bra att den starka kopplingen mellan EU:s asyl- och återvändandesystem tydliggörs i regelverket och det är viktigt att bestämmelserna är utformade i överensstämmelse med övriga rättsakter på asyl- och migrationsområdet. Ett visst utrymme behövs för att beakta den specifika situationen i olika medlemsstater.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

Regeringen kommer fortsätta att analysera förslaget i alla dess delar.

Se vidare i bifogad promemoria.

14. Reformering av det gemensamma europeiska asylsystemet och vidarebosättning (*Sr Fritzon*)

a) Dublinförordningen

Avsikten med behandlingen i rådet: Lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2015/16: FPM94, kommissionens förslag KOM (2016)270.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni 2016, 7 oktober 2016, 2 december 2016, 24 mars 2017, 12 maj 2017 (frågan om solidaritet), 2 juni 2017, 6 oktober 2017, 1 december 2017, 2 mars 2018, 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning: 26 maj 2016, 2 februari 2017, 11 maj 2017 (frågan om solidaritet).

Information: 19 maj 2016 (tjm), 24 november 2016 (tjm), 1 december 2016, 23 mars 2017,

1 juni 2017, 28 september 2017, 30 december 2017, 23 januari 2017, 1 mars 2018, 31 maj 2018.

Bakgrund

I maj 2016 lade kommissionen fram ett förslag till en reviderad Dublinförordning. Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet och syftar till att effektivisera handläggningen av Dublinärenden, förhindra sekundära förflyttningar samt etablera en automatisk och tvingande omfördelningsmekanism av asylsökande. Förhandlingar hölls hösten 2016. Under det bulgariska ordförandeskapet våren 2018 återupptogs intensiva förhandlingar. Rådet har dock inte kunnat enas om en gemensam position och vid Europeiska rådet den 28 juni konstaterades att arbetet måste fortsätta för att nå konsensus om Dublinförordningen.

Det österrikiska ordförandeskapet har inte presenterat något nytt förslag för medlemsstaterna i rådet att ta ställning till men det finns information om att man överväger att lägga fram ett sådant.

Diskussionen om solidaritet och förhandlingen av en reviderad Dublinförordning har hittills baserats på en trestegsmodell som innebär att i normalläge tillämpas Dublinförordningen, vid högt migrationstryck aktiveras en solidaritetsmekanism och i en allvarlig kris vägleder Europeiska rådet.

Det råder alltjämt stor oenighet bland medlemsstaterna främst när det gäller förslaget till en tvingande omfördelning av asylsökande vid en krissituation och kopplat till det frågan om att hitta en rimlig balans mellan ansvar och solidaritet.

Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är det fråga om en lägesrapport, dvs. presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakterna som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Europaparlamentet har den 16 november 2017 enats om ett förhandlingsmandat och är redo att inleda förhandling när rådet har enats om en position.

Svensk ståndpunkt

Regeringen vill se ett ökat gemensamt ansvarstagande för asylsökande i EU och att det kommer till stånd en rättvis omfördelning av asylsökande i enlighet med den modell som finns i kommissionens förslag. Asylsystemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten. Medlemsstaterna måste fullt ut genomföra det gemensamma regelverket.

Detta kan i andra hand ske genom ett solidaritetskoncept som är utformat i flera steg, beroende på nivån av antal asylsökande som kommer till unionen och hur dessa fördelas mellan medlemsstaterna. Regeringen förordar en solidaritetsmekanism med omfördelning som ligger i Dublinförordningen men kan acceptera en separat mekanism. I ett normalläge ska gängse regler såsom Dublinförordningen gälla (första steget).

I ett utmanande läge (andra steget) verkar regeringen för att aktiveringen av en solidaritetsmekanism med omfördelning sker med automatik i så stor utsträckning som möjligt. Likaså bör aktiveringen av steg två ske i ett så tidigt skede som möjligt efter det att medlemsstatens andel har överskridits. Kommissionen bör ges så stor beslutsbefogenhet som möjligt när det gäller övergången till det andra steget.

Regeringen förordar att referensnyckeln utformas på ett sätt som gör den enkel att tillämpa med hänsyn tagen till relevanta och rättvisa faktorer. En eventuell övre gräns för hur många personer som måste omfördelas per år ska vara så hög att en övergång till nästa steg i möjligaste mån kan undvikas. En övre gräns för antalet som måste tas emot inom ramen för omfördelningen får inte innebära att det sätts ett tak för antalet asylsökande totalt i EU. En enskild medlemsstat ska frivilligt kunna ta emot omfördelade asylsökande även när en övre gräns för omfördelningen är nådd.

Regeringen ska driva att det inte ska vara möjligt att avsäga sig ansvaret att ta emot omfördelade personer, men kompletterande alternativ till omfördelning bör kunna övervägas liksom en gradvis infasning för medlemsstater med begränsad kapacitet.

Vid en situation när åtgärder som vidtagits i tidigare steg inte räcker eller när en övre gräns är nådd, är det viktigt att Europeiska rådet ger riktlinjer för hur situationen ska hanteras, exempelvis genom operativa beslut eller lagstiftningsförfarande (tredje steget). Det kan komma att röra sig om en ökad omfördelning, praktiskt och finansiellt stöd till vissa medlemsstater samt utökat samarbete med tredjeländer. Folkrätten, rätten att söka asyl, principen om non-refoulement, den individuella asylprövningen och rätten till effektivt rättsmedel måste uppfyllas även i krissituationer. Regeringen ska verka för att kriterierna för vad som avser kvalificera ett säkert tredje land ska ligga fast även vid en krissituation.

Sverige ska fortsatt verka för att EU:s sjöräddningsinsatser genomförs i enlighet med folkrätten och med full respekt för internationell flyktingrätt och mänskliga rättigheter.

Det är av stor vikt att alla EU:s medlemsstater delar solidariskt på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. I dag finns stora problem på detta område. Regeringen anser att ekonomiska incitament ska kunna användas för att uppnå ett ökat solidariskt ansvarstagande i migrationspolitiken. Det kan t.ex. handla om att en medlemsstat som inte tar emot skyddsbehövande i enlighet med EU-gemensamma regler och beslut inte

heller ska kunna få tillgång till stöd från EU på samma sätt som idag, eller bli skyldig att betala ett vite eller en straffavgift.

Regeringen ska verka för en tydligare koppling mellan medlemsstaternas deltagande i solidaritetsåtgärder och deltagandet i Schengensamarbetet.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

b) Direktivet om mottagningsvillkor

Avsikten med behandlingen i rådet: Lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Faktapromemoria 2015/16: FPM129, kommissionens förslag KOM (2016)465.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober 2016, den 2 december 2016, den 24 mars 2017, den 2 juni 2017, den 6 oktober 2017, den 1 december 2017 och den 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 22 september 2016.

Tjänstemannainformation till socialförsäkringsutskottet den 24 november 2016.

Information till socialförsäkringsutskottet den 1 december 2016. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 2 februari 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 mars 2017. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 11 maj 2017.

Information till socialförsäkringsutskottet den 1 juni 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 28 september 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 30 november 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 januari 2018.

Information till socialförsäkringsutskottet den 1 mars 2018. Information till socialförsäkringsutskottet den 31 maj 2018.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram förslag om ett reviderat mottagandedirektiv (se faktapromemoria 2015/16:FPM129). Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet och syftar till att ytterligare harmonisera mottagandeförhållandena inom

EU. Genom ökad harmonisering ska en jämnare fördelning av asylsökande inom EU uppnås och incitamenten för sekundära förflyttningar minska. I november 2017 fick ordförandeskapet mandat att inleda trilogförhandlingar med Europaparlamentet. Mandatet omfattar hela förslaget men det kan bli nödvändigt att återkomma till bestämmelser som berör andra rättsakter i det gemensamma europeiska asylsystemet. Förhandlingar med Europaparlamentet inleddes i januari 2018. Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är troligt att det blir fråga om en lägesrapport, d.v.s. presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakterna som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asyldrätten.

En förutsättning för ett sådant system är att alla medlemsstater har ett fungerande och effektivt asylsystem. Det kräver humana mottagningssystem med tillräcklig kapacitet, en rättssäker asylprocess, likvärdig bedömning av skyddsbehov och vissa grundrättigheter kopplade till skyddsbehovet.

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas mottagningssystem, som syftar till att förbättra de generella mottagandevillkoren liksom till att enskilda medlemsstater i vissa delar får ha en mer generös inställning, samt möjliggör förbättringar av beredskapen inom den Europeiska unionen. Tidsfrister måste vara realistiska och reglerna bör varken leda till omotiverat ökad administration eller omotiverat ökade utgifter.

Att sekundära förflyttningar inte ska vara tillåtna i större utsträckning än enligt dagens EU-regler är en viktig princip. Det främsta incitamentet för att förhindra sekundära förflyttningar är ett likvärdigt mottagande i EU. Det är viktigt att prövning kan ske i rätt medlemsstat. Regeringen ser att det kan finnas behov av möjligheter att använda förvarstagande i fall då det är sannolikt att den asylsökande som hanteras enligt Dublinreglerna kan komma att avvika; en sådan ordning är också nödvändig för att upprätthålla principerna i den nya Dublinförordningen. Generellt motsätter sig dock regeringen utökade begränsningar av rörelsefriheten för asylsökande *inom* en medlemsstat, så som särskilda stängda flyktingläger eller mindre områden dit asylsökande allmänt hänvisas.

När begränsningar måste ske för den enskilde individen ska de vara proportionerliga och ske med hänsyn tagen till gällande internationella åtaganden på området, exempelvis Europakonventionen. Barnens bästa måste beaktas.

Mottagandevillkoren i direktivet ska vara ändamålsenligt utformade och i överensstämmelse med övriga rättsakter på asylområdet. Regeringen kommer fortsatt analysera förslaget i alla dess delar.

Regeringen är positiv till att asylsökande som medverkat till att klarlägga sin identitet ska få ett tidigt tillträde till arbetsmarknaden. Regeringen är även positiv till möjligheten till spårbyte för asylsökande.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram

c) Skyddsgrundsförordningen

Avsikten med behandlingen i rådet: Lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Fakta-PM 2015/16: FPM 130, Kommissionens förslag KOM (2016)466.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober 2016, den 2 december 2016, den 24 mars 2017, den 2 juni 2017, den 6 oktober 2017, den 1 december 2017 och den 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med socialförsäkringsutskottet (SfU) den 22 september 2016, den 2 februari 2017 och den 11 maj 2017 Information till SfU den 24 november 2016 (tjm), den 1 december 2016, den 23 mars 2017, den 1 juni 2017, den 28 september 2017, den 30 november 2017, den 23 januari 2018 och den 1 mars 2018. Information till konstitutionsutskottet den 2 februari 2017.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram förslag om en skyddsgrundsförordning (se faktapromemoria 2015/16: FPM130). Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma

asylsystemet. Förordningen avses ersätta det nuvarande skyddsgrundsdirektivet (2011/95/EU). Förslaget syftar till en ökad harmonisering mellan medlemsstaterna när det gäller bedömningar av asylansökningar och innehållet i ett beviljat skydd. På Coreper i juli 2017 gav medlemsstaterna mandat till ordförandeskapet att inleda trilogförhandlingar. Sedan hösten 2017 pågår trilogförhandlingar med Europaparlamentet.

Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är det fråga om en lägesrapport, dvs. presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakterna som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Svensk ståndpunkt

Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten.

En förutsättning för ett sådant system är att alla medlemsstater har ett fungerande och effektivt asylsystem. Det kräver humana mottagningssystem med tillräcklig kapacitet, en rättssäker asylprocess, likvärdig bedömning av skyddsbehov och vissa grundrättigheter kopplade till skyddsbehovet.

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Enhetligheten i bedömningarna av skyddsbehov bör öka och det är därför positivt att grunderna för bedömning av skyddsbehov förtydligas. Principen om non-refoulement och respekten för rätten att söka asyl måste fullt ut upprätthållas. Regeringen anser också att skyddsstatus måste kunna beviljas vid så kallade sur place-skäl på samma sätt som idag.

Bestämmelserna om omprövning av skyddsskäl bör utformas så att de inte leder till omotiverade ökade administrativa krav för de prövande myndigheterna. Vid behov ska en enskild medlemsstat i vissa delar kunna ha en mer generös inställning än den som EU som helhet har.

Regeringen välkomnar att innebörden av internationellt skydd förtydligas. Regeringen välkomnar också att det klargörs att rättigheter till t.ex. försörjningsstöd, skola och hälsovård bara föreligger i den medlemsstat som beviljat skydd och inte i andra.

Regeringen förordar ett regelverk som möjliggör att permanenta uppehållstillstånd får beviljas till skyddsbehövande. I första hand ska ett permanent uppehållstillstånd kunna beviljas vid det första beviljandetillfället, i andra hand i samband med förlängning.

När det gäller tillståndens längd anser regeringen att regelverkets harmonisering behöver öka men att längden ska ge förutsättningar för en reell möjlighet till integration.

Tillståndslängden ska regleras på ett sätt som möjliggör att flyktingar och alternativt skyddsbehövande likabehandlas.

Tidsfrister måste vara realistiska och reglerna bör varken leda till omotiverad ökad administration eller omotiverat ökade utgifter.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram. Regeringen kommer fortsatt analysera förslaget i alla dess delar.

d) Förordningen om asylförfaranden

Avsikten med behandlingen i rådet: Lägesrapport

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Tidigare dokument: Fakta-PM 2015/16: FPM131, Kommissionens förslag KOM (2016)467.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober 2016, den 2 december 2016, den 24 mars 2017, den 2 juni 2017, den 6 oktober 2017, den 1 december 2017 och den 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Överläggning med socialförsäkringsutskottet (SfU) den 22 september 2016, den 2 februari 2017 och den 11 maj 2017. Information till SfU den 24 november 2016 (tjm), den 1 december 2016, den 23 mars 2017, den 1 juni 2017, den 28 september 2017, den 30 november 2017, den 23 januari 2018 och den 1 mars 2018. Information till konstitutionsutskottet den 2 februari 2017.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram ett förslag till asylprocedurförordning (se faktapromemoria 2015/16: FPM131). Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma asylsystemet. Förordningen avses ersätta det nuvarande asylprocedurdirektivet. Förslaget syftar till att etablera ett enhetligt förfarande för internationellt skydd som är effektivt, rättvist och balanserat. Förhandlingarna påbörjades hösten 2016 och har pågått sedan dess. Trots intensiva förhandlingar under det bulgariska ordförandeskapet har rådet inte enats om ett mandat. Förhandlingarna fortsätter under det österrikiska ordförandeskapet.

Europaparlamentet har i maj 2018 enats om ett förhandlingsmandat och är redo att inleda förhandling när rådet har enats om en position.

Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är det fråga om en lägesrapport, dvs. presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakterna som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar en ökad harmonisering av medlemsstaternas asylsystem. Alla medlemsstater måste solidariskt dela på ansvaret att ta emot människor i behov av skydd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medge beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten.

En förutsättning för ett sådant system är att alla medlemsstater har ett fungerande och effektivt asylsystem. Det kräver humana mottagningssystem med tillräcklig kapacitet, en rättssäker asylprocess, likvärdig bedömning av skyddsbehov och vissa grundrättigheter kopplade till skyddsbehovet. Vid behov ska en enskild medlemsstat i vissa delar kunna ha en mer generös inställning än den som EU har som helhet.

För regeringen är upprätthållandet av rättssäkerheten i den gemensamma processen avgörande. Systemet måste ha tillräckliga garantier för rätten att söka asyl och att alla ansökningar prövas individuellt och rättssäkert. Principen om non-refoulement och respekten för rätten att söka asyl måste fullt ut upprätthållas, även i situationer när en sökande inte samarbetar med myndigheterna.

Regeringen välkomnar att reglerna förenklas och förtydligas samt att barns rättigheter stärks. Systemet måste vara effektivt och ansökningar prövas skyndsamt med bibehållen kvalitet. Regeringen anser att den föreslagna uppdelningen och ansvarsfördelningen mellan registrering av ansökan och inlämnande av ansökan bör vara frivillig för medlemsstaterna att införa. Regeringen anser också att alla vuxna ska ansöka om asyl personligen. Tidsfrister måste vara realistiska och reglerna bör varken leda till omotiverad ökad administration eller omotiverat ökade utgifter.

Regeringen anser att principen om den fria bevisvärderingen måste kunna upprätthållas och motsätter sig därför bl.a. bestämmelser om krav på erkännande av andra medlemsstaters medicinska åldersbedömningar samt begränsningar av vad en sökande får anföra under domstolsprövning.

Regeringen välkomnar en harmonisering av användandet av listor över säkra ursprungsländer och säkra tredjeländer. En gemensam lista över säkra ursprungsländer bör omfatta länderna på västra Balkan, men inte Turkiet. Även med ett system med säkra

länder måste alltid en rättssäker och individuell prövning av varje ansökan göras. Tillämpningen av listor över säkra ursprungsländer och tredje länder bör kontinuerligt följas upp för att säkerställa detta.

Regeringen anser att det bör finnas större utrymme för medlemsstaterna att vid bedömningen av en ansökans prövningsbarhet välja att pröva en ansökan i landet. En förutsättning för tillämpningen är att det alltid sker en individuell prövning av tillgång till effektivt skydd och sökandens anknytning till tredjelandet.

Den övergripande målsättningen för regeringen är att säkerställa ett rättssäkert gemensamt system som värnar asylrätten. Regeringen kommer fortsatt analysera förslaget i alla dess delar.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

e) Eurodacförordningen

Avsikten med behandlingen i rådet
Lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument:

Fakta-PM 2015/16: FPM96, kommissionens förslag KOM(2016)272

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni, 7 oktober, 2 december 2016, 24 mars, 2 juni, 6 oktober och den 1 december 2017 samt 1 juni 2018.

Tidigare behandlad i socialförsäkringsutskottet: Överläggning den 26 maj, 1 december 2016 samt den 11 maj 2017. Information lämnad den 2 februari, 23 mars, 28 september, 30 november 2017 och den 23 januari, 1 mars och 31 maj 2018. Tjänstemannainformation den 19 maj och 24 november 2016.

Bakgrund

I maj 2016 lade kommissionen fram förslag till en reviderad Eurodacförordning. Förslaget är ett led i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet. Förslaget innebär att Eurodac, förutom att bidra till det praktiska genomförandet av

Dublinförordningen, även ska bidra till kontroll av olaglig invandring och underlätta återvändande. Eurodac föreslås på så sätt få ett bredare användningsområde än tidigare. Förslaget innebär att information om bland annat fingeravtryck och ansiktsbild kommer att lagras och jämföras för personer som ansöker om asyl, grips i samband med att de olagligen passerar EU:s yttre gräns eller uppehåller sig olagligen i en medlemsstat. När det gäller fingeravtryck föreslås åldersgränsen sänkas från 14 år till 6 år. Enligt förslaget ska fler personuppgifter lagras i Eurodac. Förutom fingeravtryck och ansiktsbild ska uppgift om bland annat namn, födelsedatum, nationalitet och identitetshandlingar lagras.

Förhandlingarna inleddes sommaren 2016 och förslaget har behandlats såväl i rådsarbetsgrupp, på rättsrådgivarnivå och i Coreper. Vid RIF (rådet för rättsliga och inrikes frågor) den 8–9 december 2016 antogs en partiell allmän inriktning som gav ordförandeskapet mandat till att inleda förhandlingar med Europaparlamentet.

Den partiella allmänna inriktningen innefattade (utöver kommissionens ursprungliga förslag, se Fakta-PM 2015/16: FPM96) en till viss del förenklad tillämpning och utökad tillgång till Eurodac för brottsbekämpande myndigheter för att mer effektivt kunna förebygga, upptäcka och utreda terrorbrott eller andra allvarliga brott.

Vid Coreper i juni 2017 fick ordförandeskapet förnyat mandat till förhandlingar med Europaparlamentet. Detta mandat innefattade möjlighet för brottsbekämpande myndigheter att göra alfanumeriska sökningar. Det innefattade också att det i Eurodac-databasen, utifrån ett återvändandesyfte ska läggas in inscannade färgkopior av resehandlingar.

LIBE-utskottets betänkande antogs i juni. Trilogmöten hölls under hösten. I februari fick ordförandeskapet ett utökat mandat från Coreper om att förhandla med parlamentet om att det i Eurodac också ska registreras personer som vidarebosätts enligt det EU-gemensamma systemet för vidarebosättning eller enligt nationella program.

Ordförandeskapet fick i juni 2018 inte tillräckligt med stöd för sitt senaste kompromissförslag och då gällande den sista utestående frågan som rör vilka datalagringstider som ska gälla för asylsökande. Skälet var att flera MS ansåg att man behövde avvakta förhandlingarna i Dublinförordningen och särskilt gällande den del som rör varaktigt ansvar och kopplingen till Eurodac. Däremot fick ordförandeskapet stöd för de delar av förslaget som rörde vem som ska bistå minderårig vid upptagande av biometri samt de delar som gällde dataöverföring till tredjeland i samband med återvändande.

Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är det fråga om en lägesrapport, dvs. en presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakter som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Svensk ståndpunkt

Sverige välkomnar kommissionens förslag. En reviderad förordning kan bidra till det praktiska genomförandet av ett nytt, mer solidariskt, gemensamt asylsystem.

Det är också positivt om ett nytt Eurodacsystem kan bidra till att fler minderåriga som befinner sig i EU kan identifieras, i syfte att motverka exploatering av barn och återfinna barn som har separerats från sina familjer.

Bästa möjliga balans mellan behovet av att behandla fler personuppgifter och skyddet av den personliga integriteten och respekt för de barn som ska registreras måste dock eftersträvas när fingeravtryck ska tas. Det är även viktigt vid behandlingen av känsliga personuppgifter, särskilt som det kan röra sig om personer med skyddsbehov.

Kommissionens förslag syftar också till att underlätta återvändandearbetet, vilket är en viktig fråga för Sverige, när antalet avslagna asylansökningar i medlemsstaterna kan förväntas öka.

Regeringen har ställt sig bakom ordförandeskapets kompromissförslag om en partiell allmän inriktning, med beaktande av bland annat att man ska återkomma till de delar av texten som rör övriga förslag beträffande det gemensamma europeiska asylsystemet när en överenskommelse har nåtts avseende dessa.

Sverige ställer sig positiv till att alfanumeriska data görs sökbart för brottsbekämpande myndigheter.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

f) Förordningen om EU:s asylbyrå

Avsikten med behandlingen i rådet: lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 3 juni, 7 oktober, 2 december 2016, 24 mars, 2 juni, 6 oktober 2017, 1 december 2017 och 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Tjänstemannainformation 19 maj, överläggning 26 maj, tjänstemannainformation 24 november, information 1 december 2016, överläggning 2 februari, information 23 mars, överläggning 11 maj, information 28 september, 30 november 2017, 23 januari, 1 mars 2018 och 31 maj 2018.

Bakgrund

Förslaget till förordning om Europeiska unionens myndighet för asylfrågor (EUAA) presenterades den 4 maj 2016 och är ett av flera lagstiftningsförslag i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet som kommissionen presenterade under 2016. Syftet med kommissionens förslag är att stärka det praktiska samarbetet inom unionen och främja en enhetlig tillämpning av de gemensamma reglerna. Förhandlingarna inleddes sommaren 2016 och i december 2016 fick rådet mandat i Coreper att inleda trilogförhandlingar. I december 2017 nåddes en kompromiss med Europaparlamentet om alla delar av förslaget utom de som hänvisar till andra rättsakter i asylpaketet. Sedan dess har förhandlingarna av förordningen inväntat övriga rättsakter i det gemensamma asylsystemet. Generellt har Sverige haft framgång i förhandlingarna genom att myndighetens mandat stärks i syfte att se till att det gemensamma asylregelverket verkligen efterlevs av medlemsstaterna.

På stats- och regeringschefernas möte i juni 2018 konstaterades att EUAA är ett viktigt verktyg för att effektivt hantera både nuvarande och framtida utmaningar på migrationsområdet. Myndigheten måste kunna ge det operativa och tekniska stöd som medlemsstaterna behöver för att hantera migrationen. Kommissionen presenterade därför den 12 september 2018 förslag till ändringar och tillägg i fyra artiklar i förordningen i syfte att ytterligare stärka myndighetens operativa kapacitet att bistå medlemsstaterna i asylprocesserna.

Myndigheten föreslås få utökade befogenheter att stödja medlemsstaterna på deras egen begäran eller på myndighetens initiativ när en medlemsstat befinner sig under oproportionerlig press i överenskommelse med myndigheten. Förslaget innebär dock *inte* att myndigheten får befogenhet att fatta beslut i asylärenden eller i Dublinärenden.

De föreslagna ändringarna förhandlas nu i rådet och därefter med Europaparlamentet. Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är det troligt att det blir fråga om en lägesrapport, dvs. presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakterna som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens förslag. EASO:s kapacitet måste stärkas och mandatet behöver därför ses över. Det praktiska samarbetet på asylområdet måste överlag förbättras inom EU.

Det är centralt att medlemsstaterna på ett korrekt sätt genomför antagen lagstiftning och det är därför viktigt att den nya myndigheten fokuserar på sin huvuduppgift, dvs. att främja ett enhetligt genomförande av EU-rätten genom ett utökat operativt och tekniskt stöd till medlemsstaterna.

Ett gemensamt asylsystem förutsätter ett fungerande verktyg för att säkerställa att alla länder följer sina åtaganden.

Det är viktigt att den nya myndighetens uppgifter inte duplicerar det arbete som görs idag av t.ex. UNHCR och International Organization for Migration (IOM).

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

Det är positivt att kommissionen ser över möjligheterna för medlemsstaterna att få ytterligare stöd under en begränsad period i vissa angivna situationer. Det är dock viktigt att hitta den rätta balansen mellan myndighetens utökade mandat och nationell suveränitet. Ett utökat mandat får inte medföra att medlemsstaterna i en normalsituation kan undandra sig att ta fullt ansvar för sin nationella asylprocess

g) Förordningen om ramen för vidarebosättning

Ävsikten med behandlingen i rådet: lägesrapport.

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Fakta-PM 2015/16:FPM 122, kommissionens förslag KOM (2016)468.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 7 oktober inför rådet för rättsliga och inrikes frågor (RIF-rådet) den 13–14 oktober 2016, den 2 december inför RIF-rådet den 8–9 december 2016, den 24 mars inför RIF-rådet den 27–28 mars 2017, den 2 juni

inför RIF-rådet den 8–9 juni 2017, den 6 oktober inför RIF den 12–13 oktober 2017, den 1 december inför RIF den 7–8 december 2017 och den 1 juni 2018 inför RIF den 4–5 juni.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott:

Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 22 september 2016.

Tjänstemannainformation till socialförsäkringsutskottet den 24 november 2016.

Information till socialförsäkringsutskottet den 1 december inför RIF-rådet den 8–9 december 2016. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 2 februari 2017.

Information till socialförsäkringsutskottet den 23 mars inför RIF-rådet den 27–28 mars 2017. Överläggning med socialförsäkringsutskottet den 11 maj 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 1 juni inför RIF-rådet 8–9 juni 2017 och information den 28 september inför RIF-rådet den 12–13 oktober 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 30 november inför RIF-rådet den 7–8 december 2017. Information till socialförsäkringsutskottet den 23 januari 2018. Information till socialförsäkringsutskottet den 1 mars 2018. Information till socialförsäkringsutskottet den 31 maj 2018.

Bakgrund

Den 13 juli 2016 lade kommissionen fram förslag om förordning om ett EU-gemensamt system för vidarebosättning och förslag om ändring av förordningen om asyl-, migrations-, och integrationsfonden (AMIF) (se faktapromemoria 2015/16: FPM122). Förslaget syftar till att etablera en ram för EU:s politik för vidarebosättning. Förslaget innebär en mer sammanhållen handläggningsprocess kring vidarebosättning och en mer sammanhållen ansats gentemot de stora värdländerna. Förslaget innehåller inga bestämmelser som tvingar en EU-medlemsstat att ta en viss andel av en EU-gemensam vidarebosättningskvot. Men det föreslås att genomförandebefogenheter ges till rådet som i ett separat beslut, efter förslag från kommissionen, ska fastställa en EU-gemensam kvot och medlemsstaternas andelar i denna, liksom övergripande geografiska prioriteringar.

I november 2017 fick ordförandeskapet mandat att inleda trilogförhandlingar med Europaparlamentet. Mandatet innebär att ramverket förutom vidarebosättning också ska omfatta s.k. humanitärt mottagande. Frivilligt deltagande betonas särskilt eftersom många medlemsstater krävt stor flexibilitet och en tydlighet kring detta. EU-finansiering vid vidarebosättning under nationella program ska kunna ges med 6 000 euro, jämfört med 10 000 euro under det gemensamma programmet. Förhandlingar med Europaparlamentet inleddes i december 2017. Vid rådsmötet den 11–12 oktober 2018 är troligt att det blir fråga om en lägesrapport, d.v.s. presentation av förhandlingsläget av de olika rättsakterna som ingår i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Svensk ståndpunkt

Vidarebosättning är och har sedan länge varit en viktig del av den svenska flyktingpolitiken. Vidarebosättning är ett väl beprövat system och det säkraste och mest

humana sättet för personer i behov av skydd att komma till EU. Det finns ett behov av fler lagliga vägar till EU för att söka asyl.

Regeringen är positiv till att det förutom det ordinarie vidarebosättningsförfarandet ska införas ett skyndsamt förfarande, vilket möjliggör en snabbare väg in i EU för personer som är i behov av skydd.

Regeringen är positiv till ett EU-gemensamt vidarebosättningssystem som syftar till att öka medlemsstaternas deltagande i arbetet och som kan bidra till att öka antalet vidarebosättningsplatser i EU. Det är viktigt att det system som inrättas inte medför onödig administration eller försvårar för de medlemsstater som redan har ett välfungerande nationellt system för vidarebosättning. UNHCR och IOM har centrala roller vid genomförandet och UNHCR:s bedömningar bör väga tungt i val av regioner från vilka vidarebosättning kan ske.

Utgångspunkten är att eventuella utgifter på statens budget måste hanteras genom omprioriteringar inom beslutade ekonomiska ramar. Eventuella utgifter för EU-budgeten i nuvarande fleråriga budgetram (2019–2020) ska hanteras genom omprioritering inom befintliga ramar och utgifter efter 2020 ska hanteras som en integrerad del av förhandlingarna om nästa fleråriga budgetram.

15. Övriga frågor (Sr Johansson, Sr Fritzon)

- Aktuella lagstiftningsförslag

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet

Information från ordförandeskapet om aktuella lagstiftningsförslag.

Icke lagstiftande verksamhet

16. Migration: lägesrapport (Sr Fritzon)

Diskussion

Avsikten med behandlingen i rådet

Lägesuppdatering följd av diskussion.

Dokument Det har inte presenterats något dokument för behandling i rådet.

Tidigare dokument: -

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: Den 6, 9 och 27 november 2015 och den 19 februari, 4 mars, 15 april, 13 maj, 3 juni, 7 oktober och 2 december 2016, 24 mars, 2 juni, 8 september och 6 oktober 2017, 2 mars, och den 1 juni 2018.

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Information till socialförsäkringsutskottet den 5 och 26 november 2015 och den 3 mars, 14 april, 12 maj, 26 maj, 24 november och 1 december 2016, 23 mars, 1 juni, 28 september 2017, 1 mars, och den 31 maj 2018.

Bakgrund

På rådet för rättsliga och inrikes frågor den 11–12 oktober kommer en diskussion äga rum om situationen på migrationsområdet. Denna dagordningspunkt är sedan 2015 återkommande på råden för rättsliga och inrikes frågor. Ordförandeskapet har ännu inte informerat om inriktningen för diskussionen vid detta möte. Det är troligt att det kommer ske en uppföljning till Europeiska rådets senaste möten då bland annat samtal om regionala lösningar i form av landstigningsarrangemang i tredjeländer och ett koncept för kontrollerade center i EU förts.

Landstigningsarrangemang

Ambitionen är att säkerställa att personer som räddas på Medelhavet kan ilandsättas på en säker plats i ett tredjeland där principen om non-refoulement respekteras (principen innebär ett förbud mot att utvisa en person till ett område där liv eller frihet hotas) och att man därifrån hittar anpassade lösningar för dessa i nära samarbete med UNHCR och IOM.

Kontrollerade center

Konceptet går ut på att personer som räddas i sök- och räddningsinsatser på EU:s territorium förs till en medlemsstat, som frivilligt gått med på att ha ett sådant center, för registrering och identifiering av de som har skyddsbehov och andra migranter. All hantering ska ske enligt gällande EU-rätt, med finansiellt stöd och stöd av relevanta EU-myndigheter samt enskilda medlemsstater.

Svensk ståndpunkt

EU måste solidariskt genomföra de beslut som fattats för att gemensamt lösa migrationssituationen.

För att rädda liv och tillhandahålla alternativ till farliga irreguljära migrationsvägar är det av vikt att medlemsstaterna ökar vidarebosättning, i samarbete med UNHCR, av personer i behov av skydd från de stora värdländerna, såsom Libyen och Sahelländerna längs den centrala Medelhavsrutten. Likaså är det viktigt att vidarebosättning av syrier från Turkiet fortsätter.

Sverige stödjer utökade ansträngningar av UNHCR och IOM längs den centrala Medelhavsrutten. Detta gäller även aktiviteter för att få till stånd ett ökat frivilligt återvändande och återetablering samt för att bereda internationellt skydd genom vidarebosättning. UNHCR och IOM är centrala aktörer för ett rättssäkert genomförande med respekt för mänskliga rättigheter.

Sverige förespråkar långsiktiga migrationsdialoger med prioriterade tredjeländer och stödjer EU-samarbetet för att stärka ursprungs- och transitländers egen kapacitet att hantera alla aspekter av migration inklusive bekämpning av människosmuggling.

Det är viktigt att EU-rätten och internationell rätt efterlevs vid genomförandet av uttalandet på migrationsområdet mellan EU och Turkiet. Asylrätten ska värnas. Uttalandet måste följas upp för att säkerställa att detta sker.

Medlemsstaterna måste bidra till det operativa stödet (personal och utrustning) till Grekland och Italien.

Det är nödvändigt att fortsatt fokusera på ett bättre återvändande. En väl fungerande ordning för återvändande är viktig för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Regeringen ställer sig därför bakom utökade ansträngningar i syfte att verkställa återvändandebeslut och som säkerställer att detta sker på ett rättssäkert och värdigt sätt med full respekt för grundläggande rättigheter, inklusive asylrätten, och principen om non-refoulement.

Sverige anser att insatser ska genomföras inom ramen för beslutad budget. Diskussionen om framtida åtaganden bör föras inom kommande förhandling om långtidsbudgeten, som inte får föregripas.

Särskilt om landstigningsarrangemang och kontrollerade center

Det är viktigt att de regionala lösningarna utarbetas i nära samarbete med UNHCR och IOM i enlighet med internationell rätt. Upplägget får inte riskera leda till att migranter och flyktingar fråntas sina mänskliga rättigheter, inklusive rätten att söka asyl. Regeringen ser inte ad hoc-lösningar som en väg framåt utan vill verka för ett långsiktigt hållbart och solidariskt system där alla EU medlemsstater tar ansvar, särskilt när det gäller omfördelning av asylsökande och vidarebosättning.

17. Övriga frågor (Sr Johansson, sr Fritzon)

– Wienprocessen: lägesrapport och det fortsatta arbetet
Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet:

Ordförandeskapet kommer att ge en lägesrapport om Wienprocessen samt informera om det kommande arbetet.

– Konferensen ”Säkerhet och migration – Främjande av partnerskapet och motståndskraft”

(Wien, 13–14 september 2018)

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet:

Vid rådsmötet kommer ordförandeskapet informera om den ministerkonferens om säkerhet och migration som ägde rum i Wien den 13–14 september.

– Ministerforumet om rättsliga och inrikes frågor mellan EU och länderna på västra Balkan

(Tirana, 4–5 oktober 2018)

Information från ordförandeskapet

Avsikten med behandlingen i rådet:

Vid rådsmötet kommer ordförandeskapet informera om Ministerforumet om rättsliga och inrikes frågor mellan EU och länderna på västra Balkan som äger rum den 4–5 oktober i Tirana.

– Laglig migration (sr Fritzon)

Information från kommissionen

Avsikten med behandlingen i rådet:

Vid rådsmötet kommer kommissionen att informera om laglig migration.

I anslutning till rådets möte:

**Möte i GEMENSAMMA KOMMITTEN (Fredagen den 12 oktober 2018
–kl. 9.30)**

**1. Förordning om ändring av förordningen om en europeisk gräns- och
kustbevakning (Sr Johansson)**
Riktlinjedebatt

2. Återvändandedirektivet (omarbetning) (Sr Fritzon)
Riktlinjedebatt

Se rådets dagordning punkt 12 och 13, ovan.

3. Övriga frågor
– Aktuella lagstiftningsförslag
Information från ordförandeskapet

Se rådets dagordning punkt 15, ovan.
